

YOUNGWORKS

ONDERWIJSPROFESSIONALS OVER ONDERNEMERSCHAP

Rapportage onderzoek | RVO - O2LAB

1 december 2020

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	P. 3
Samenvatting	P. 5
Inzichten	P. 7
Thema 1. Beelden bij ondernemen en ondernemerschapsonderwijs	P. 7
Thema 2. Urgentie bij ondernemerschap	P. 10
Thema 3. Perceptie van ruimte voor ondernemerschap	P. 12
Thema 4. Behoeften t.a.v. ondernemerschapsonderwijs	P. 13

INLEIDING

Context

Het programma O2LAB, van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) houdt zich bezig met de vraag: hoe zorgen we voor een meer ondernemende beroepsbevolking in Nederland? Ontwikkelingen op de (internationale) arbeidsmarkt vragen om een ondernemende beroepsbevolking. Daarin doen we het in Nederland niet slecht, maar er is tegelijkertijd nog veel te winnen. En dat begint in het onderwijs, want jong geleerd is oud gedaan. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is dan ook de jongerendoelgroep, die verschillende schoolfasen doorloopt en start op de arbeidsmarkt. Hoe creëren we een aanpak in het onderwijs waarbij jongeren gestimuleerd worden om zelf te ondernemen of zich te ontwikkelen tot ondernemende professionals?

Via een uitgebreid programma geeft O2LAB een impuls aan ondernemerschapprogramma's binnen en buiten het onderwijs, creëert O2LAB nieuwe netwerken en wordt onderzoek gedaan om kansen te identificeren. Om tot een succesvolle aanpak gericht op het onderwijs te komen voerde Youngworks in 2020 onderzoek uit onder jongeren en onderwijsprofessionals. Met behulp van interviews en een online enquête brachten we beelden, motivaties en behoeften in kaart.

In deze rapportage belichten we de opbrengst van onderzoek onder **onderwijsprofessionals**. Hoe kijken zij naar ondernemen en ondernemerschapsonderwijs? Zien ze een rol voor zichzelf? En wat hebben ze nodig om deze te vervullen?

Doel

Bied inzicht in beelden, motivaties en behoeften van onderwijsprofessionals ten aanzien van ondernemerschap en ondernemerschapsonderwijs.

Doelgroep

De doelgroep onderwijsprofessionals definiëren we als volgt:

- actief in het onderwijs: voortgezet onderwijs, mbo, hbo en wo.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek gericht op onderwijsprofessionals bestond uit drie fases.

- *Fase 1. Bepalen kaders*

Om kaders te bepalen voor de kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksfase, gingen we eerst met 15 jonge ondernemers en 5 experts vanuit wetenschap en/of onderwijs in gesprek.

- *Fase 2. Kwalitatieve verkenning (februari – maart)*

In verkennende telefonische interviews spraken we vervolgens met 16 onderwijsprofessionals. Op basis van de opgedane inzichten uit deze verkenning formuleerden we de vragenlijst voor de tweede fase. Ook gebruikten we de inzichten uit deze fase om de kwantitatieve cijfers (in fase 2) te interpreteren.

- *Fase 3. Kwantitatieve verdieping (april – juni)*

Ruim 1.033 onderwijsprofessionals vulden vervolgens een online enquête in.

Respons

De responsverdeling van 1033 onderwijsprofessionals ziet er als volgt uit:

<i>Geslacht</i>	%
Man	50
Vrouw	50

<i>Werkzaam bij/geeft les op opleidingsniveau</i>	%	<i>N</i>
VO onderbouw	31	321
VO bovenbouw	36	374
MBO	30	314
HBO	21	213
WO	11	113

Let op: het totaal telt hier op tot meer dan 100%, een deel van de onderwijsprofessionals geeft op meerdere niveaus les.

<i>Functie</i>	%
Docent	95
Onderzoeker	14
Mentor/coach	59
Projectleider	13
Directeur	1
Coördinator/manager	19
Adviseur	4
Ondersteuning/facilitair	1
Anders	13

Let op: het totaal telt hier op tot meer dan 100%, een deel van de onderwijsprofessionals vervult verschillende rollen/functies naast elkaar.

Leeswijzer

We bespreken de opbrengst van het onderzoek op basis van vier centrale thema's:

- Thema 1. Beelden bij ondernemen en ondernemerschapsonderwijs
- Thema 2. Urgentie bij ondernemerschap
- Thema 3. Perceptie van ruimte voor ondernemerschap in het onderwijs
- Thema 4. Behoeften t.a.v. ondernemerschapsonderwijs

Contact

Neem bij vragen over het onderzoek en deze rapportage contact op met Joris Schuurman, joris@youngworks.nl, 020-419 98 40.

SAMENVATTING & CONCLUSIE

In het voorjaar van 2020 voerden we een onderzoekstraject uit naar de motivaties, beelden en behoeften ten aanzien van ondernemerschap bij onderwijsprofessionals. In hoeverre zien zij een rol voor het onderwijs en in hun eigen opleiding? Ervaren ze een cultuur rondom ondernemerschap binnen hun onderwijsinstelling of juist obstakels? En welke behoefte hebben ze om ondernemerschapsonderwijs vorm te geven? Een diverse groep van ruim 1.000 professionals in het vo, mbo, hbo en wo vulde een vragenlijst in. In deze samenvatting benoemen we de belangrijkste inzichten. Daarbij benoemen we een aantal eerste adviezen, deels praktisch, deels meer fundamenteel van aard. We adviseren om deze in samenspraak met onderwijsprofessionals verder te concretiseren:

- **Onderwijsprofessionals vinden het belangrijk om ondernemerschap te stimuleren onder hun leerlingen en studenten.** Dit geldt in sterke mate voor het mbo en hbo. Binnen deze niveaus ervaren professionals ook meer inzet, betrokkenheid en ruimte van de eigen opleidingsinstelling. De verschillen tussen opleidingsniveaus in urgentiebesef en cultuur zijn opvallend groot. Op het wo wordt juist minder belang gehecht aan het stimuleren van ondernemerschap. Dit geldt voor de onderwijsprofessionals zelf, maar zij ervaren bijvoorbeeld ook minder vaak een visie op dit thema en vinden minder vaak dat hun onderwijsinstelling hier belang aan hecht. Binnen het mbo en hbo zien onderwijsprofessionals zichzelf ook relatief vaker als ondernemend persoon en ervaren ze meer ruimte voor ondernemend leren in hun vakgebied.
- ➔ **Speel in op verschillen tussen onderwijsniveaus in de ontvankelijkheid voor ondernemerschapsonderwijs.**
Ondernemerschapsonderwijs is in de breedte geen onderdeel van wettelijke leerdoelen of verankerd in het onderwijssysteem. Onderwijsprofessionals (en onderwijsinstellingen) moeten daarom zelf het nut zien en noodzaak ervaren om prioriteit te geven aan het vormgeven van ondernemende vaardigheden en ondernemerschapsonderwijs. In het mbo en hbo staan onderwijsprofessionals het meest open en zien ze de meeste mogelijkheden. Hier zullen initiatieven en nieuw aanbod dan ook makkelijker landen. Zorg in het VO en WO eerst voor meer urgentiebesef door inzicht te geven in het nut en noodzaak van de ontwikkeling van ondernemende vaardigheden en/of zoek aansluiting bij andere onderwijsdoelen en actuele ontwikkelingen waar de ontwikkeling van ondernemende vaardigheden goed bij past. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de invulling van LOB en de ontwikkeling van de Nieuwe Leerweg in het vmbo.
- **Onderwijsprofessionals staan vooral open voor ondernemerschapsonderwijs als dat uitgaat van een brede definitie van ondernemerschap.** Ze vinden dat het onderwijs vooral een rol moet spelen in het aanleren van een ondernemende houding en vaardigheden. Dit zien ze als veel belangrijker dan het voorbereiden van jongeren op het starten van een onderneming. Ze hebben geen *fixed* mindset als het gaat om het stimuleren van ondernemerschap. Met andere woorden: ondernemerschap is iets dat je kunt aanleren.

- **Een belangrijke uitdaging bij het organiseren van ondernemerschapsonderwijs ervaren ze in het leggen van de link naar organisaties en bedrijven.** Er is daarom een sterke behoefte aan een netwerk en een structuur waarbinnen ze die samenwerking vorm kunnen geven. Meer dan bijvoorbeeld een kant-en-klare lesmethode over ondernemerschap. Daarbij vinden ze het prettig om tips uit te wisselen met andere onderwijsinstellingen.

➔ **Bied onderwijsinstellingen die aan de slag zijn/willen met ondernemerschapsonderwijs handvatten om een netwerk te vormen met hun omgeving.**

Faciliteer deze behoefte door bedrijven en organisaties te koppelen aan het onderwijs. Bied onderwijsinstellingen die werken aan ondernemerschapsonderwijs ook ruimte om te leren van elkaar en organiseer events waarin deze uitwisseling plaatsvindt.

- **Onderwijsprofessionals vinden het belangrijk dat jongeren ervaringen opdoen buiten de school en ook toegevoegde waarde creëren voor mens, natuur en maatschappij** – meer dan het creëren van alleen commerciële waarde.

➔ **Zorg voor meer aandacht voor de maatschappelijke waarde van ondernemerschapsonderwijs en zet in op social entrepreneurs als rolmodellen.**

Onderwijsprofessionals koppelen ondernemen nu nog beperkt aan het maken van een positieve maatschappelijke impact. Juist voorbeelden waarbij ondernemerschap bijdraagt aan het maken van een maatschappelijke impact spreken zowel onderwijsprofessionals als een belangrijk deel van de jongeren aan. Deze kant van ondernemerschap is nu nog onderbelicht.

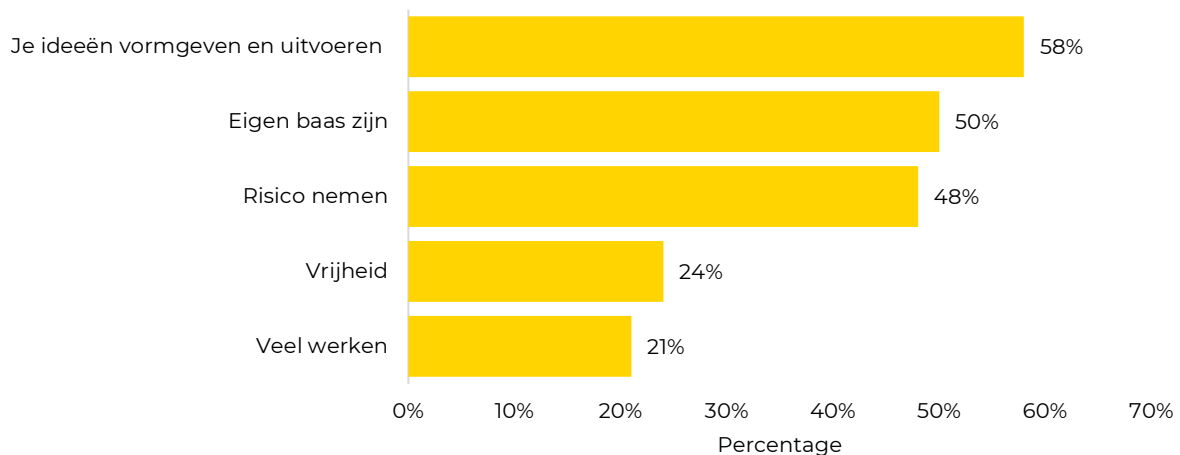
INZICHTEN

Thema 1. Beelden bij ondernemen en ondernemerschapsonderwijs

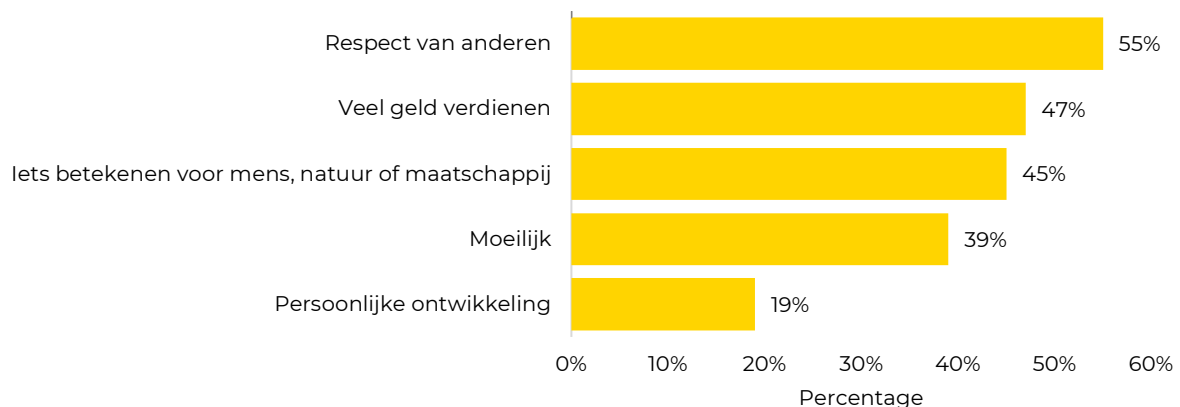
Ondernemen en autonomie

Ondernemen gaat in de ogen van onderwijsprofessionals in de eerste plaats over de ruimte die dit geeft om je eigen ideeën vorm te geven en uit te voeren (58%). Ook verwante associaties 'als eigen baas zijn' en vrijheid linken aan autonomie en onafhankelijkheid. Tegelijkertijd gaat ondernemen over 'risico nemen' en 'veel werken'.

Figuur: Top 5 associaties best passend bij 'ondernemen' (kies er 3)

Figuur: Top 5 associaties minst passend bij 'ondernemen' (kies er 3)

Docenten zien ondernemen niet als de kortste route naar succes en een fortuin. Ze vinden associaties als 'respect van anderen' en 'veel geld verdienen' vaker juist niet bij ondernemen passen. Ook zien zij – net als jongeren - ondernemen minder als de manier om iets te kunnen betekenen voor de maatschappij. Dat is jammer, omdat ze tegelijkertijd benoemen dat jongeren dat wel belangrijk vinden:

“Ik zie een verschuiving naar dat jongeren het sociaal-maatschappelijke meer centraal stellen. Zij zeggen: wat mij drijft is dat ik wil bijdragen, betekenisvol zijn” - Mbo-docent

Verschillen tussen subgroepen

Bij onderwijsprofessionals die betrokken zijn bij ondernemerschapsonderwijs staat ‘persoonlijke ontwikkeling’ in de top 5. 26% kiest voor deze associatie (versus 19% gemiddeld). Zij kiezen juist minder vaak voor ‘veel werken’ als een aspect dat ze bij ondernemen vinden passen (15% versus 21% gemiddeld).

Ondernemerschapsonderwijs gaat in eerste instantie over het aanleren van een ondernemende houding en bijbrengen van ondernemende vaardigheden.

81% is het eens met een stelling waarin dit wordt benoemd als het primaire doel. Onderwijsprofessionals voelen dan ook veel meer voor ondernemerschapsonderwijs als dat uitgaat van een brede focus op de ontwikkeling van een ondernemende houding en vaardigheden. Een veel kleinere groep van 34% is het eens met de stelling dat ondernemerschap sterk draait om leerlingen en studenten te leren hoe ze een onderneming moeten starten.

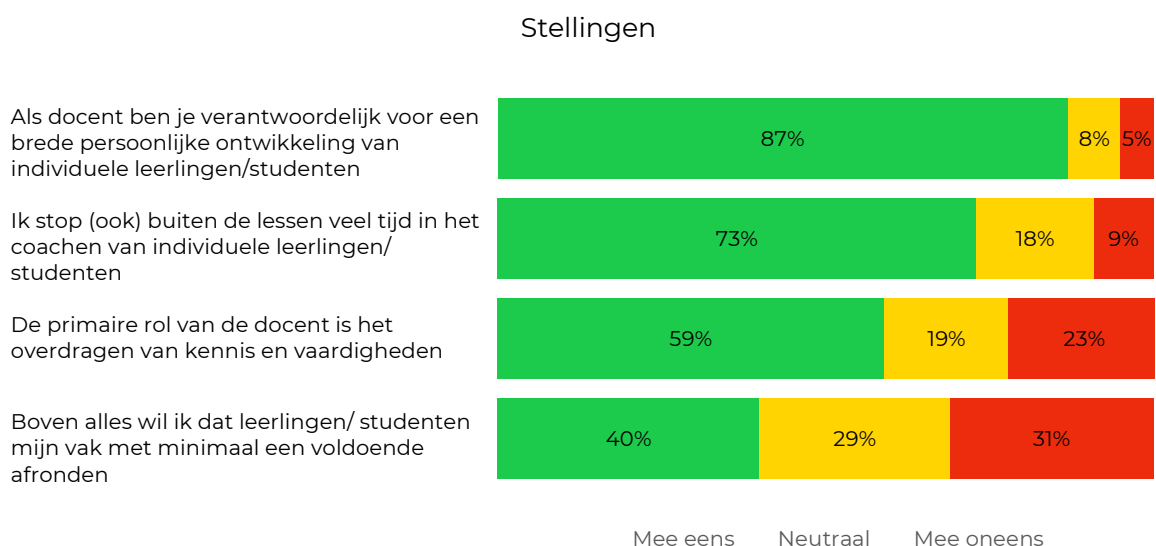
Het draagvlak voor een brede benadering gaat door alle opleidingsniveaus heen en geldt zowel voor professionals die nu al betrokken zijn bij ondernemerschapsonderwijs als docenten die dit nog niet zijn. Interessant daarbij is dat ‘ondernemer worden’ over het algemeen als maakbaar of haalbaar wordt gezien. Slechts 23% is het eens met de stelling ‘Ondernemer ben je, dat word je niet.’.

“Ondernemerschap moet bij je passen. Het zijn vaak de mensen die meer zelfvertrouwen hebben. Dat wil niet zeggen dat het niet aangeleerd kan worden.”

- Wo-docent

Onderwijsprofessionals hechten vooral waarde aan focus op een brede persoonlijke ontwikkeling van hun leerlingen en studenten, meer dan het behalen van voldoende.

Vaker vinden ze dat belangrijk dan het halen van voldoende. Dat blijkt ook wel uit dat het feit dat bijna driekwart van de onderwijsprofessionals zegt (ook) buiten de lessen veel tijd in het coachen van individuele leerlingen/studenten te steken.

2 op de 3 onderwijsprofessionals ziet zichzelf als een ondernemend persoon.

Op dit vlak zijn er wel duidelijke verschillen tussen opleidingsniveaus. Mbo- (73%) en hbo-professionals (76%) zien zichzelf vaker als ondernemend. In het voortgezet onderwijs (58%) en wetenschappelijk onderwijs (55%) juist minder vaak. Dat kan er onder meer mee te maken hebben dat de professionals in het vo vaker geen ervaring hebben als ondernemer (80% versus 67% gemiddeld). Verder weten we uit de verkennende interviews dat voor een deel van de wetenschappelijke onderwijsprofessionals de waarde ondernemerschap verder afstaat van hun focus op wetenschap en hun inhoudelijke (gericht op specifieke thema's/methodieken) drive.

“Ondernemend gedrag moeten we voorleven, een voorbeeld zijn. De docenten die nu vaak projecten leiden zijn mensen die zelf ook ondernemend zijn. Zij belonen de voortgang van studenten en sturen op intrinsieke motivatie. Voor hen is dat logisch.”
- hbo-docent

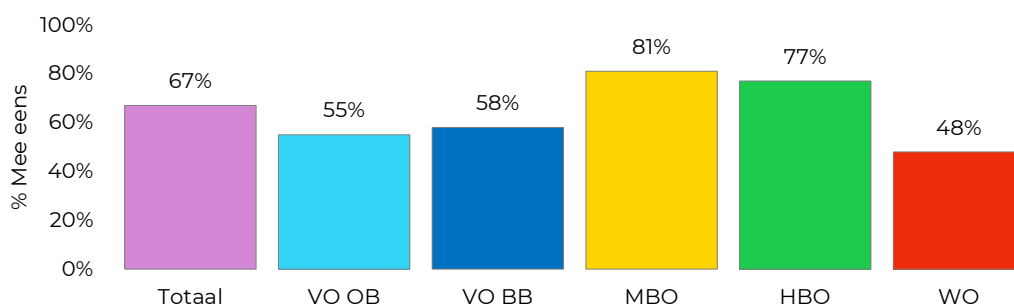

Thema 2. Urgentie bij ondernemerschap

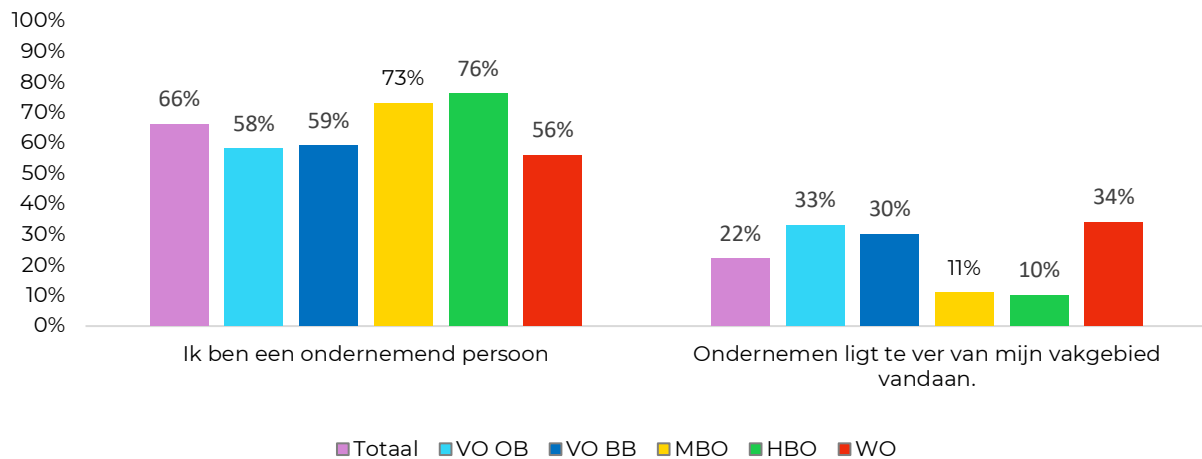
Onderwijsprofessionals vinden het belangrijk om ondernemerschap te stimuleren onder hun leerlingen en studenten, vooral binnen het mbo en hbo.

2 op de 3 professionals vindt dit belangrijk, maar er zijn duidelijke verschillen tussen opleidingsniveaus. Binnen het mbo (81%) en hbo (77%) wordt veel meer noodzaak ervaren dan binnen het vo (56%) en het wo (48%). Dat laat zien dat er binnen het mbo en hbo een sterkere voedingsbodem is om met ondernemerschapsonderwijs aan de slag te gaan. Binnen andere niveaus is nog meer urgentiebesef en draagvlak nodig.

Stelling: Ik vind het belangrijk om ondernemerschap te stimuleren onder mijn leerlingen/studenten.

% Mee eens

Slechts 22% vindt dat ondernemen te ver bij het eigen vakgebied vandaan ligt. Interessant is dan ook dat ondernemerschap als waarde vakgebieden overstijgt en zeker niet wordt gezien als iets van alleen een economie-vakgroep of specifieke ondernemerschapsopleiding/minor. Maar ook hier zien we grote verschillen tussen opleidingsniveaus. Binnen het mbo en hbo geldt dit voor slechts 1 op de 10 professionals. Binnen vo en wo voor ongeveer 1 op de 3.

Bijna de helft (48%) ervaart dat de eigen onderwijsinstelling het belangrijk vindt om ondernemerschap te stimuleren. Verschillen tussen opleidingsniveaus zijn ook hier aanwezig. Mbo'ers (56%) en hbo'ers (67%) ervaren vaker dat hun onderwijsinstelling dit belangrijk vindt dan het vo (33%) en wo (40%). De uitdaging om ondernemerschap binnen het vo en wo een impuls te geven lijkt daarmee groter.

Dat wil niet zeggen dat iedereen ook noodzaak ziet dat er meer gebeurt op het vlak van ondernemerschapsonderwijs. 49% vindt dat er binnen de eigen onderwijsinstelling meer moet gebeuren op dit vlak. 17% is het hier juist niet mee eens. Ook hier wordt binnen het wo minder vaak noodzaak gezien (38% wil dat er meer gebeurt). Interessant is dat juist ook betrokkenen bij ondernemerschapsonderwijs vinden dat er nog meer moet gebeuren (63%). Voor hen zijn de huidige inspanningen dus niet voldoende.

Een heldere visie op het stimuleren van ondernemende vaardigheden is lang niet altijd aanwezig. Dit is misschien niet verbazingwekkend, aangezien veel scholen dit niet zozeer als hun kerntaak zien. Toch is dit cijfer laag, met gemiddeld 27% van de onderwijsprofessionals die vindt dat de eigen onderwijsinstelling een duidelijke visie heeft. Ook binnen het mbo (31%) en hbo (38%) liggen deze cijfers laag, terwijl professionals op deze niveaus er wel veel waarde aan hechten dat ondernemerschapsonderwijs op een goede manier wordt vormgegeven. Gemiddeld mist 42% dan ook een duidelijke visie over ondernemerschapsonderwijs op de onderwijsinstelling waar ze werken. 35% heeft meer behoefte aan duidelijke doelstellingen rondom ondernemerschapsonderwijs binnen het eigen vak of de opleiding.

De noodzaak om ondernemerschapsonderwijs te faciliteren, leidt vaak niet tot voldoende tijd om dit ook te realiseren.

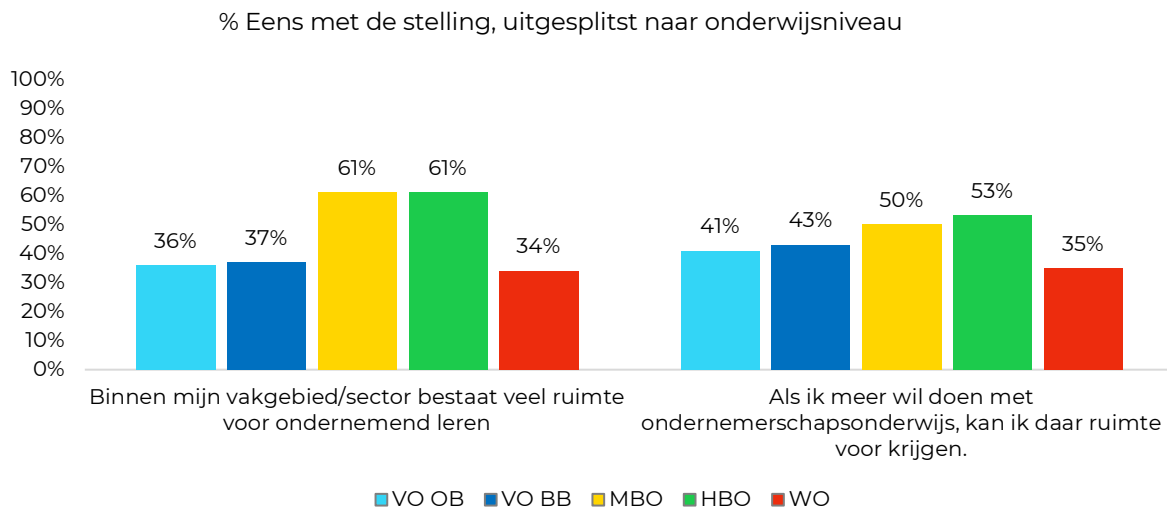
Slechts 24% vindt dat de onderwijsinstelling voldoende tijd beschikbaar stelt aan docenten om aan de slag te gaan met ondernemerschapsonderwijs. Binnen het mbo (30%) en hbo (33%) ligt dit iets hoger, maar nog steeds slechts op 1/3^e. Een groep van 37% zegt dan ook meer tijd te willen om met ondernemerschapsonderwijs aan de slag te kunnen.

Thema 3. Perceptie van ruimte voor ondernemerschap

Ongeveer de helft (49%) ziet binnen het eigen vakgebied/sector veel ruimte voor ondernemend leren. Dit geldt vooral in sterke mate voor het mbo en hbo (beide 61%).

Minder dan de helft (45%) zegt ruimte te kunnen krijgen voor ondernemerschapsonderwijs als ze daar meer mee willen doen. Hierbij valt vooral op dat binnen universiteiten dit percentage met 35% het laagst ligt. Professionals die al betrokken zijn bij ondernemerschapsonderwijs ervaren die ruimte wel vaker (60%).

Mbo'ers en hbo'ers zien ook meer mogelijkheden in de eigen lessen om ondernemerschap te stimuleren.

Binnen het voortgezet onderwijs (40%) en wetenschappelijk onderwijs (39%) ervaart een relatief grotere groep weinig mogelijkheden om ondernemerschap te stimuleren. Binnen het mbo (20%) en hbo (16%) ligt dit een stuk lager.

Onderwijsprofessionals ervaren geen cultuur waarin ondernemerschapsonderwijs centraal staat.

Zo zegt slechts 29% dat het merendeel van de collega's het belangrijk om ondernemerschapsvaardigheden te stimuleren. Mbo'er (44%) en hbo'ers (38%) ervaren deze cultuur wel vaker, maar ook hier geldt dit voor minder dan de helft van de docenten. Toch wil dat zeker niet zeggen dat ze alleen staan als ze wel meer willen. Slechts 10% ervaart alleen te staan als ze er mee willen. En bijna 4 op de 10 onderwijsprofessionals zou willen dat ze samen met collega's aan de slag kunnen met het ontwikkelen van ondernemerschapsonderwijs. De wil om er samen meer mee te doen is er dus bij een relatief grote groep wel, maar de cultuur in de breedte van de organisatie ontbreekt vaak nog.

Thema 4. Behoeften t.a.v. ondernemerschapsonderwijs

“Er gebeurt ook een heleboel waar wij docenten niet altijd zicht op hebben, de studenten die ik spreek hebben leuke bijbanen, vrijwilligerswerk, doen maatschappelijke projecten. Ondernemend zijn beperkt zich nooit tot school alleen. Vanuit de school kijken wij alleen niet zo vaak naar buiten. Daar ligt volgens mij een grote kans.”

- Mbo-docent

Het vinden van de goede verbinding met organisaties/bedrijven is een van de kernuitdagingen binnen het organiseren van ondernemerschapsonderwijs.

Van de verschillende mogelijke behoeften die we tijdens de interviews hebben geïnventariseerd, ervaren onderwijsprofessionals vooral behoefte aan manieren om meer organisaties en bedrijven te betrekken bij het eigen onderwijs (48%). Een meerderheid van 56% gaat zelfs nog een stap verder en ziet potentie in een structureel samenwerkingsverband tussen bedrijfsleven, gemeente en onderwijs om samen ondernemerschap te stimuleren. Zo'n samenwerkingsverband maakt ondernemerschapsonderwijs minder persoonsafhankelijk en gevoelig voor personele wisselingen in het eigen team. Nu weten we, ook op basis van de kwalitatieve interviews, dat veel docenten een drempel ervaren om de verbinding te zoeken met het werkveld, of ondernemers. Dat kan door tijdgebrek komen, maar ook doordat ze gewoonweg niet gewend zijn om ondernemers uit de omgeving te benaderen en hiermee te gaan samenwerken. In deze behoefte ligt een grotere kans, niet alleen t.a.v. het stimuleren van ondernemende vaardigheden, maar ook in het kader van loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB).

Stellingen over behoeften t.a.v. ondernemerschapsonderwijs

Uitwisselen over tips en leren van de ervaringen van andere onderwijsprofessionals zijn kansrijker dan kant-en-klare lesmethoden.

Onderwijsprofessionals zoeken daarnaast naar mogelijkheden om kennis uit te wisselen met andere onderwijsprofessionals (45%). Hoe zet je een succesvol onderwijsproject op rondom ondernemerschap? Wat zijn ervaringen binnen andere onderwijsinstellingen?

De behoefte aan uitwisseling van kennis uit zich ook in behoefte aan tips en methoden voor het geven van praktijklessen (42%). Een lesmethode vindt juist een kleinere groep passen bij de essentie van ondernemerschapsonderwijs (25%). Liever krijgen ze meer vrijheid om te kunnen experimenteren (30%).

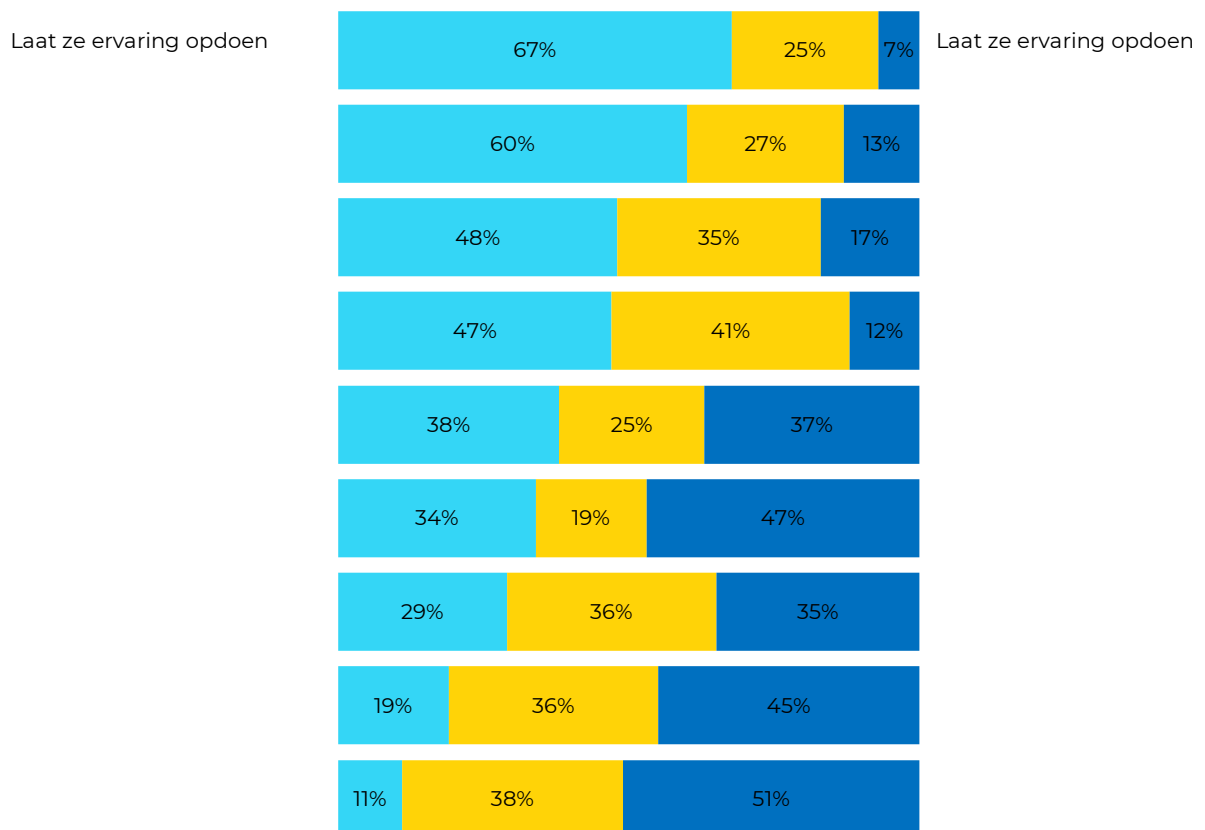
Hoe willen onderwijsprofessionals hun leerlingen/studenten iets leren over ondernemerschap?

We vroegen onderwijsprofessionals naar voorkeuren op het gebied van ondernemerschapsonderwijs: hoe willen ze dat jongeren leren over ondernemerschap? Hierbij konden ze hun voorkeur aangeven bij twee opties, zichtbaar in onderstaande tabel.

Bij een aantal aspecten hebben onderwijsprofessionals een duidelijke voorkeur. Zo vinden ze het belangrijk dat jongeren ervaring opdoen buiten de schoolomgeving (67%) en is ondernemerschapsonderwijs bij uitstek iets om in groepjes te organiseren (60%), meer dan individueel werk (13%). Daarnaast vinden ze het relevanter als jongeren leren om een nieuw product/dienst te bedenken (51%) dan een bestaand product te verkopen (slechts 11%).

Docenten willen daarnaast graag dat ondernemerschapsonderwijs bijdraagt aan het leren kijken naar wat jongeren kunnen betekenen voor mens, natuur en maatschappij (48%), meer dan het kijken naar de commerciële kant (17%). Op universiteiten is dit zelfs 65% versus 9%. Daarvoor moet in eerste instantie onder school-/studietijd ruimte zijn.

Voorkeuren: hoe willen onderwijsprofessionals dat jongeren leren over ondernemerschap?

Verschillen tussen opleidingsniveaus

Bij de voorkeuren voor hoe onderwijsprofessionals hun leerlingen/studenten willen laten leren, zien we een aantal duidelijke verschillen tussen opleidingsniveaus, maar de meeste voorkeuren in de tabel hierboven gelden voor de verschillende niveaus. We benoemen de belangrijkste verschillen.

- Onderwijsprofessionals op het mbo en hbo laten hun studenten liever aan de slag met een opdracht voor een bedrijf (beide 40%) dan met een eigen idee/vrije opdracht (36% en 28%). Daarmee wijken ze af van docenten in het vo en wo die juist een voorkeur hebben voor een eigen idee/vrije opdracht.
- Onderwijsprofessionals op de universiteit willen dat studenten meer planmatig te werk gaan en eerst leren van tips van anderen (47%) versus 30% die vindt dat jongeren vooral moeten leren door te doen. Onderwijsprofessionals op andere opleidingsniveaus willen juist vaker dat jongeren leren door te doen en fouten maken.
- Verder is interessant dat hbo- en wo-professionals juist willen dat jongeren een nieuw product of dienst bedenken (beide 37%), liever dan dat ze leren over het opzetten van een eigen bedrijf. Zowel vo en mbo neigen juist wel naar het leren over hoe je een eigen bedrijf opzet.
- Tenslotte vinden onderwijsprofessionals op de universiteit vaker dan anderen dat leren ondernemen iets is om buiten de tijd voor de studie om te doen (25% versus 25% binnen de tijd van de studie). Het ondernemen buiten de studietijd is iets dat deze groep onderwijsprofessionals nu ook al ziet gebeuren. Zij vinden minder vaak dat de studie hier een actieve rol in hoeft te spelen.

